

## ΦΥΛΛΑΔΙΟ ΙΙ-Φραγμένοι Τελεστές

8<sup>ο</sup> Εξάμηνο ΣΕΜΦΕ 2013

**0.1.** Έστω ο χώρος  $\ell_2$  με τη συνηθισμένη βάση  $(e_n)$ , η ακολουθία  $a = (a_n)$  μιγαδικών αριθμών και η απεικόνιση  $T_a : \ell_2 \rightarrow \ell_2$  με  $T_a(x) = (a_1x_1, a_2x_2, \dots)$ . Ναδειχθεί ότι  $\lim_n \|T_a^n\| = 0 \Leftrightarrow \sup_k |a_k| < 1$ .

**0.2.** Έστω  $H$  ένας χώρος Hilbert και  $T \in \mathcal{B}(H)$ . Δείξτε ότι τα παρακάτω είναι ισοδύναμα:

- (i)  $T$  είναι φυσιολογικός.
- (ii)  $T^n$  είναι φυσιολογικός για κάθε  $n \in \mathbb{N}$ .
- (iii)  $\|T^{*n}x\| = \|T^n x\|$  για κάθε  $x \in H$  και για κάθε  $n \in \mathbb{N}$ .

**0.3.** Έστω  $P, Q$  ορθογώνιες προβολές του  $\mathcal{B}(H)$ . Δείξτε ότι τα παρακάτω είναι ισοδύναμα:

- (i)  $PQ = P$ .
- (ii)  $QPQ = P$ .
- (iii)  $Q - P$  είναι ορθογώνια προβολή.

**0.4.** Έστω  $H$  ένας χώρος Hilbert και  $T \in \mathcal{B}(H)$ . Το υποσύνολο  $\{T\}' = \{S \in \mathcal{B}(H) : ST = TS\}$  του  $\mathcal{B}(H)$  λέγεται **μεταθέτης** του  $T$ . Δείξτε ότι αν  $(L_n)$  είναι μια ακολουθία του  $\{T\}'$ , η οποία συγκλίνει ασθενώς στον  $L \in \mathcal{B}(H)$ , δηλαδή ισχύει  $\langle L_n x, y \rangle \rightarrow \langle Lx, y \rangle$  για κάθε  $x, y \in H$ , τότε  $L \in \{T\}'$ .

**0.5.** Αν  $H, K$  είναι χώροι Hilbert,  $(T_n)$  μια ακολουθία του  $\mathcal{B}(H, K)$  και  $T \in \mathcal{B}(H, K)$ , δείξτε ότι:

- (i)  $T_n \xrightarrow{\|\cdot\|} T \Leftrightarrow T_n^* \xrightarrow{\|\cdot\|} T^*$ .
- (ii)  $\langle T_n x, y \rangle \rightarrow \langle Tx, y \rangle$  για κάθε  $x \in H, y \in K \Leftrightarrow \langle T_n^* x, y \rangle \rightarrow \langle T^* x, y \rangle$  για κάθε  $x \in H, y \in K$ .

**0.6.** Έστω  $M$  ένας κλειστός υπόχωρος του  $H$  και  $T \in \mathcal{B}(H)$ . Δείξτε ότι, ως προς την διάσπαση  $H = M \oplus M^\perp$

- (i) Ο  $T$  μπορεί να γραφεί ως  $2 \times 2$  πίνακας της μορφής  $T = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix}$ , όπου  $A \in \mathcal{B}(M)$ ,  $B \in \mathcal{B}(M^\perp, M)$ ,  $C \in \mathcal{B}(M, M^\perp)$  και  $D \in \mathcal{B}(M^\perp)$ .
- (ii) Η ορθή προβολή  $P_M$  του  $H$  επί του  $M$  γράφεται  $P_M = \begin{bmatrix} I_M & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$ .
- (iii) Ειδικότερα, ο  $M$  είναι αναλλοίωτος από τον  $T$  αν και μόνο αν,  $T = \begin{bmatrix} A & B \\ 0 & D \end{bmatrix}$ , όπου  $A = T_M \in \mathcal{B}(M)$  είναι ο περιορισμός του  $T$  στον  $M$ .

**0.7.** Έστω  $X$  ένας διανυσματικός χώρος με νόρμα και  $T \in \mathcal{B}(X)$ . Ένας αναλλοίωτος υπόχωρος από τον  $T$  λέγεται **υπεραναλλοίωτος** αν είναι αναλλοίωτος και από κάθε τελεστή  $S \in \mathcal{B}(X)$  που αντιμετατίθεται με τον  $T$ .

- (i) Δείξτε ότι οι υπόχωροι  $\mathcal{N}(T)$  και  $\overline{\mathcal{R}(T)}$  είναι υπεραναλλοίωτοι.
- (ii) Αν  $\dim X > 1$  και ο  $T$  δεν έχει μη τετριμένους αναλλοίωτους υποχώρους (δηλαδή οι μόνοι αναλλοίωτοι υπόχωροι είναι ο  $\{0\}$  και ο  $X$ ) τότε  $\mathcal{N}(T) = \{0\}$  και  $\overline{\mathcal{R}(T)} = X$ .

**Παράδοση μέχρι την εξέταση**